

פרשת חיי שרה

בכל מכל כל

"מה יהיה עם הילד הזה,?! ספקה אמו של אליהו את כפיה בייאוש, "מילה אחת לא הוציא מפיו ותיכף הוא כבר בן ארבע."!

ממקום מושבו השתתף אביו של אליהו בצער, ומצחו נחרש קמטים: "עשינו הכל כדי שהוא ידבר, לכל הרופאים כבר לקחנו אותו. כולם בדעה אחידה 'אין לו שום בעיה. אין לנו מושג למה הוא שותק.'"

בארוחת הצהריים פתח אליהו את פיו לראשונה: "אפשר בבקשה לקבל את המלח."?

כולם היו בהלם. "אתה יכול לדבר.??? אליהו חיך מבוש וענה: "עד היום הכל היה טוב, לא הייתה לי שום סיבה לדבר..."

השידוך המעניין שהתרחש בין יצחק לרבקה באמצעותו של אליעזר, עבדו הנאמן של אברהם, הינו פרשה מעניינת עמוסה ורווית תובנות. ברשותכם נתמקד מעט הפעם בפסוק הפותח פרשה זו ובמסר שלמדו ממנו חז"ל: "ואברהם זקן בא בימים וה' בירך את אברהם בכל."

אין מי מאיתנו שלא מכיר את המשפט המופיע בברכת המזון: "הרחמן... כמו שנתברכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב בכל מכל כל." זו נשמעת ברכה הכוללת בתוכה כל טוב שבעולם, זה כנראה נכון, אבל האם פעם חשבנו לעצמנו מה מסתתר מאחורי המילים "בכל מכל כל?"

חז"ל בתלמוד מלמדים אותנו מעט יותר על המסתתר מאחורי מילים אלו, והנה דבריהם: "שלושה הטעימן הקב"ה בעולם הזה מעין העולם הבא, אלו הן - אברהם יצחק ויעקב. אברהם שכתוב בו 'בכל', יצחק שכתוב בו 'מכל', יעקב שכתוב בו 'כל'."

מה שכתוב אצל אברהם "וה' בירך את אברהם בכל" אינו טעון הסבר נרחב.

לגבי יצחק אבינו מספרת התורה שכששלח יצחק את עשו להביא לו ציד כדי שיברכו, הגיע יעקב והגיש ליצחק - שהיה עיוור ולא ראה מי הנכנס - אוכל. לאחר מכן, כשהגיע עשו והביא אף הוא את צידו, שואל אותו יצחק: "מי אפוא הוא הצד ציד ויבא לי ואוכל מכל." [רש"י מפרש שכל הטעמים שרצה יצחק, היה טועם באוכל שהגיש לו יעקב].

מספר שנים מאוחר יותר, חוזר יעקב מחרן לבית הוריו בארץ כנען ועשו בא לקראתו עם 400 איש למלחמה. הם נפגשים לאחר שיעקב שולח לעשו מתנות גדולות ומפייס אותו, ועשו אומר ליעקב קח את המתנות שלך, אני מסודר בחיים ואין לי צורך בזה. הוא נוקט בלשון של גאווה "יש לי רב- " יותר מדי הרבה.

יעקב מתחנן לעשו שייקח את המנחה שהכין עבורו, אבל כדי לשכנעו שהמתנה ששלח לו לא מכבידה על כיסו, משתמש יעקב במילים: "כי חנני אלוקים וכי יש לי כל- " כל מה שאני צריך. עשו מתרצה ו"מסכים" לקחת את הדורון.

נבוא חשבון. האבות הקדושים, אברהם יצחק ויעקב, סבלו בחייהם לא מעט. כל אחד מהם התמודד עם

פרשת חיי שרה

קשיים אדירים, כמו עשרת הניסיונות של אברהם אבינו, העקרות הממושכת של שרה ורבקה, המלחמות של הפלשתים עם יצחק על רכושו, סבלו של יעקב מעשו ולבן ובהמשך על ידי דינה ויוסף.

איך תיתכן העובדה שהם משתבחים בכך שיש להם ה-כ-ל?!? איפה כל הצער, הייסורים והבזיונות שהיו מנת חלקם?

ביאורם של הדברים הוא: ידוע ידעו אבותינו הקדושים יותר מכל אחד אחר מהו סבל, אבל הקשיים שנפלו בחלקם לא הרתיעו אותם מהמטרה. כי אם אבינו הרחמן שבשמים גזר שעלי לעבור כך וכך - מה לי כי אתלונן? זהו הדבר הטוב עבורי כעת.

זוהי פסגת האושר. המקום הגבוה ביותר של שמחה אליו ניתן להגיע. שכן מהותה של השמחה היא שלמות פנימית עצמית עם המצב הנתון העכשווי בו אני נמצא, והרגשת סיפוק ממה שיש וגם ממה שאין. יש להם "כל".

לכן הוגדרו שלושת האבות כמי שזכו לטעימה מהעולם הבא עוד בחייהם. כפי ששם, בעולם הבא, אין צורך באכילה ושתייה ושינה, כולם רוחניים וטוב להם עם מה שיש להם - כך ראו האבות בכל מה שעבר עליהם את הדבר הטוב ביותר.

בקשר אלינו, צריכים אנו לאחוז את החבל משני קצותיו. גם לבקש ולהתפלל על כל דבר ולא לחשוב שאם אין על מה להתלונן איננו צריכים לדבר עם אבא, וגם לחוש שיש לנו כל מה שטוב עבורנו.

קשה? בדיוק בשביל זה אנו מבקשים: "כמו שנתברכו אבותינו בכל מכל כל", שנרגיש גם אנו כמותם שיש לנו הכל.